Ч. 88 (11.429). Львів, субота 20. квітня 1929. Poniżowa opłata zryczałtowana ... Рік XLVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 5·00 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Женевські „пацифісти".

Львів, 19. квітня 1929.

В Парижі радять далі над репараційною проблемою. Загально думають, що від вирішення репараційної проблеми залежатиме дальший уклад політичних відносин не тільки в Европі, але й на цілому земному глобі. Щойно по розвязанні тієї важкої проблеми можна буде надіятися на поладнання навіть таких багатьох справ, які на перший погляд не стоять тепер нібито в ніякому відношенні до репарацій. Словом таке чи інше поладнання тієї проблеми буде становити переломовий момент у повоєнній історії народів. Самозрозуміло, що остаточна розвязка репараційних справ повинна вплинути також злагіднюючо на повоєнну недугу масових зброєнь.

Повоєнні часи замітні тим, що в них найбільше зброяться ті, які нібито хочуть стояти на сторожі мира і в яких на устах все тільки клич про мир та його гарантії. Ось в Женеві відбувається чергова конференція в справі роззброєнь. Досі було таких конференцій немало. Всі вони не посунули справи роззброєнь ні на крок вперід. Останніми часами роля тих конференцій зводиться до теоретичних балачок, а то й гострих нераз полемік між представниками поодиноких держав. На передостанній і теперішній конференції найцікавішими моментами нарад були виступи большовицького делегата Літвінова не тільки з конкретними пропозиціями на роззброєння, але й з полемічними промовами. Як попереднього разу, так і тепер підтримував большовицького представника німецький делегат. Коли попередні пропозиції Літвінова в справі загального розззброєння мали чисто маніфестаційний і пропагандивний характер, то теперішні мають реальніший вигляд. Про ті пропозиції інформували ми вчора, а й нині подаємо інформаційний матеріял з конференції на іншому місці. Крім пропозицій Літвінова появилися на теперішній конференції ще й турецькі оригінальні проєкти на загальне роззброєння, але ні одні ні другі не найшли покищо прихильного приняття на конференції.

Теперішній світ вгинається під непосильним тягарем мілітаризму, мілітаризм зїдає величезні суми гроша, мілітаризм нищить господарський добробут поодиноких народів і держав, мілітаризм перевантажує людство непосильними тягарами, але це не промовляє ні до розуму ні до серця тих, що дрожать за свої володіння на суші й на морю, за свої неприродно роздуті границі і т. д. Не буде в світі роззброєння доти, доки буде активною імперіялістична політика старих і молодих, великих і менших держав. В нинішніх відносинах, як і в минулих, а напевно і в будучих не йде до того, щоби імперіялістична політика щезла, щоби вона видихалася, а навпаки: з дня на день стає вона живішою та аґресивнішою.

Посідачі кольоній та чужих територій ніяк не хочуть з них резиґнувати, ніяк не можуть погодитися з тим, щоби ті кольонії, чи кольоніяльні краї могли жити власним державно-політичним життям. Щасливі посідачі, що заключали версайський та інші повоєнні договори під гаслами самоозначення народів, під гаслами міжнародньої справедливости, фактично стали насильниками над слабшими народами та викривили і здоптали, столочили в багні свого імперіялізму і саму ідею самоозначення народів та ідею міжнародньої справедливости. Якаж може бути нині мова про загальне обеззброєння, коли кожна повоєнна держава боїться не тільки нападу свого сусіда-імперіяліста, але й потерпає за спокій у своєму нутрі, в своїх кордонах. Бо вже пригноблені та поневолені піднесуть голову та впімнуться за своє природнє право до вільного життя. Як може Анґлія йти на роззброєння, коли переживає неспокої та повстання в Індіях, коли загрожені її впливи в Китаю і на океанах, словом, коли появляються познаки, що заповідають сумерк її могутности. Як може йти на роззброєння Франція, коли нібито боїться роззброєної Німеччини, а фактично потерпає за свої впливи в Африці, Азії, коли має рахунки з Італією, коли має альзаське питання і т. д. і т. д.

Балачки про роззброєння є нині звичайною блягою, звичайним товченням води в ступі або переливанням моря ситом. Тільки збройним насильством держиться нинішній уклад політичних відносин у світі. Колиб насильникам відібрати зброю, тоді вони пересталиб ними бути, а ніхто з них на це ніколи не згодиться. Бо кожний з них є в посіданні таких ласих і рентовних кусків, що з них добровільно не зрезиґнує. Тому то від заініційованих скрахованою в очах світа і безсилою установою „побідників" Лігою Націй конференцій не можна надіятись ніяких успіхів. Навпаки, ці „мирові" балачки в справі роззброєнь можуть скорше спричинити війну, ніж забезпечити якийсь довготрівалий мир.

І немов би на глум рівночасно з женевськими балачками про роззброєння в Парижі узброєні до зубів світові потентати не можуть ніяк договоритись ні щодо суми ні щодо методів стягання семої шкіри з тих, що лежать давно на лопатках обеззброєні та упокорені. Без сумніву, що вирішення репараційної проблеми матиме велике значіння на дальший уклад політичних відносин у світі. Але заки до того вирішення дійде, то можуть між собою не тільки на віки розсваритись, але й побитись ті, що ділять шкіру розбитого й розторощеного противника. Ось які перспективи мира.

Революційний рух в Індії.

Довгі вже десятиліття тягнеться в Індії визвольна боротьба проти анґлійського панування. Коштувала вона вже індусів десятки тисяч жертв. Поволі, але невпинно Індія розширює обсяг своїх прав. Спочатку була чистою кольонією, якою правили по своїй волі виключно анґлійці, вона має вже тепер невеличку державну автономію і свій власний парлямент. Та боротьба ведеться далі — за цілковите визволення Індії від політичної зверхности Анґлії, за повну державну самостійність та незалежність Індії. В часах після скінчення війни, ця боротьба розгорілася з новою силою, а останніми часами ввійшла в сталію організованої й отверто революційної боротьби. Недавній замах з бомбами на членів урядової (про-анґлійської) партії в індуському парляменті в Делі, а кілька днів пізніше невдалий замах на поїзд, у якому їхав віцекороль Індії, є цього наглядним показчиком.

Цікаве освітлення цих останніх подій знаходило в статті д-ра Вайсля в „Нае Фрає Пресе". Він вказує на те, що індуський парлямент, зібравшися після замаху, таки рішив не розглядати далі внесеного законопроєкту про охорону публичної безпеки. Цей законопроєкт внесено до парляменту після досвіду великих страйків на фабриках бавовни та південно-індуських залізницях, в яких брало участь до 200.000 робітників, а того 120.000 в самому Бомбаю. Ці страйки тяглися довше, ніж півроку. Найцікавішою прикметою цих страйків було те, що провідниками в них були не давніші індуські робітничі провідники, як Іоші та інші, але анґлійські комуністи, які потрафили швидко здобути довіря робітничих союзів, поробивши їх віцепрезидентами або секретарями. Це було перше плянове вмішання европейських комуністів у індуський робітничий рух.

Після скінчення страйків індуський уряд рішив основно взятися до поборювання робітничого руху, а насамперед до поборювання в ньому европейських впливів. Власне для цеї мети й вироблено законопроєкт про „охорону публичної безпеки". Та цей закон стрінувся з опором, і є осени минулого року індуський парлямент відкинув його, зовсім справедливо зміркувавши, що як він дасть до рук уряду спеціяльну зброю проти комуністів, то колись ця зброя може звернутися також проти інших індуських партій. Одначе уряд не залишив справи і хоч мав змогу видати потрібні адміністраційні розпорядження, то рішив ще раз внести законопроєкт до парляменту в трохи зміненій формі.

Та в міжчасі загальна політична ситуація в Індії основно загострилася. У вересні минулого року повстала нова партія — партія незалежности. На чолі її став син провідника дотеперішньої індуської націоналістичної партії, Явагар Ляль Неру. Він вперше в Індії виступив з ясними й виразними соціялістичними домаганнями, як вивласнення великої власности, боротьба проти капіталістів тощо. І його пропаганда мала величезний успіх.

Так події в Індії поволі ведуть до щораз більших загострень та до вибуху революції.

Нещасливий виступ.

Варшава, 16. квітня 1929.

„Інститут для розсліду національних справ" у Варшаві (видає журнал „Справи народовосьцьове", веде суто теоретичну роботу і на офіціяльну політику не має ніякого впливу) улаштував у минулому зимовому сезоні низку відчитів на українські теми. Ріжні це були відчити, ріжні речі там говорилися. Говорив напр. на інавґураційному відчиті проф. Роман Смаль-Стоцький про потребу політичного союзу держав Польщі й України, підготовлюваного вже нині польсько-українським порозумінням для розподілу Росії; заявив явно і славно, що це становище уряду У. Н. Р. на еміґрації. — і всі слухачі знали, ким є прелеґент і чого він хоче, могли з ним до схочу спорити, але не могли мати до нього за його виводи жадних претенсій. Те-ж саме торкається напр. відчиту п-ні Яворської, відомої посолки з Клюбу ББ, яка з завзяттям, вартним кращої справи, боронила принціпу шкільного утраквізму; всі до одного, учасники пізнішої дискусії (майже виключно поляки), були проти прелеґентки, це її дуже боліло, — але кінець кінцем — усі чейже знали, що це ж посолка з ББ, виразниця офіціяльних поглядів Міністерства Освіти. З несмаком і почуттям огиди виходили слухачі лише з одного відчиту, — останнього зі згаданого циклю і *єдиного, який виголосив галичанин.* Цей відчит відбувся 12. ц. м., а прелеґентом був бувший відповідальний дипльомат З. У. Н. Р., тепер професор Ягайлонського Університету у Кракові, — д-р Степан Томашівський. Тема відчиту: „10 літ української проблеми в Польщі".

Річ не в тім, що таку широку і поважну тему п. Томашівський використав для кількакратно підкреслюваних іронічних уваг під адресою бувших і теперішніх українських політиків. Річ також не в тій звичайній лайці, якою по суті була його „характеристика" нинішньої Української Парляментарної Репрезентації. Річ навіть і не в тих його аргументах про потребу згоди і мирного співжиття між українцями і поляками, аргументах, які видно мали служити ілюстрацією, як українським політичним промовцям належить шукати „психольоґічного контакту" з другою стороною. Річ у цілому ганебному заложенні відчиту, у цілому теж ганебному тоні, в якому відчит був виголошений.

Отже цілий відчит п. Томашівського по суті спирався на галицькому угодовецькому сепаратизмі, якого існування і розвиток лежить в інтересах польської державної політики. Коли цього ясно не сказано, то в кожному разі це ясно виходило з таких аргументів, як напр.: коли Польща не буде помагати українству в Галичині, то матиме на своїх східних землях і за своїм східним кордоном Росію. Колиб не колишня белзька границя (сокальська) — сказав отверто прелеґент — себто колиб в 1772 р. Австрія не була отримала Галичини, яка стала українським пiємонтом і відтіль українство проміню́вало на схід і на північ, то нині взагалі на сході Польщі був би високий вал русицизму. Ніякої віри в український нарід, ніякої пошани для українства, як якоїсь самостійної національної цінности! Існування українства взагалі — виходило з реферату — залежить виключно — від поляків. В Галичині, мовляв, українське життя „плине вже тепер таким вузеньким струмочком, що він може бути ось-ось геть засипаний", а тоді... тоді широко відчиняться ворота для походу русицизму з над Волги. Послідовно, казали собі слухачі: на схід від Галичини була, є і буде Росія, хіба, що польська політика для своїх закордонно політичних державницьких цілей буде плекати український рух на своїх східних окраїнах.

Коли таким виводам слухач прислухувався і протирав очі, не знаючи, де він находиться, то інколи знову мав враження, наче сам прелеґент злетів, як кажуть у Варшаві, „з бика". Це торкається того уступу реферату п. Томашівського, в якому була мова про актуальну польську й українську політику. Ось одна характеристична квітка: „не маємо підстав обвинувачувати післятравневі уряди, що вони не хотять урегулювати українську проблему..." і т. п. версайський стиль. Малося таке враження, що проф. Томашівський, приїхавши з Кракова до Варшави, уважав собі, що коли хтось взагалі отважується говорити у Варшаві про українські справи та польську національну політику, то мусить бути обовязково від стіп до голови вимазаний оливою, щоби в кожній хвилині можна вскочити у відповідне — досить в останніх часах популярне — місце; кожне відважніше слово, кожна поважніша критика, це — видно, на думку шан. професора — антидержавна демонстрація. Не знає ш. професор, що саме в тій салі, (палата Мазовецьких князів) у якій він читав свій виклад, лунають інколи далеко гостріші слова критики нинішньої урядової політики і то з уст самих польських діячів, ніж буває навіть з уст отих українських „протидержавних демонстрантів" на соймовій трибуні, на яких п. Томашівський так страшенно обурюється! Що більше: чейже навіть відома деклярація посла Богуславського з ББ. (подиктована напевне „згори"), в порівнанні з відчитом проф. С. Томашівського була революційним маніфестом! Ясна річ, що така надзвичайна обережність прелеґента вражала присутніх польських діячів, як якесь диковиння, бо вони мусіли раз у раз питати себе: хто це стоїть перед нами?

Хто такий прелеґент — того він сам не засував — і мабуть це найбільша його заслуга перед українцями. Бо ні одним словом він не заявив свою приналежність взагалі до українського громадянства! Цілий час вживав принятої в польських ендецьких часописах та урядових заявах термінольоґії: воював з „українським націоналізмом", як винуватцем усього лиха, то знову сипав прикладами, як це українські і польські націоналізми „подають собі руку", та врешті, боронючи терміну „Україна", „український" *з погляду польських інтересів* — сам делікатно застерігся, що з цим терміном не зовсім погоджується...

Яке враження викликав той відчит п. Томашівського у Варшаві, хай найкраще свідчать такі факти: після відчиту посол Стронський, один із духових лідерів і фактичних провідників нинішньої польської ендеції, звернувся до одного з присутніх українських послів з такими словами: „таких речей навіть ми вам ніколи не говоримо"! Один з керманичів „Інституту для розсліду національних справ", який особисто запросив був кількох, випадково зустрінених у соймі українських послів, вважав за відповідне слідуючого дня перепросити їх, виправдуючися, що не знав про що і як говоритиме прелеґент. А головуючий на зборах п. Туґут, зміркувавши зразу, якою може бути дискусія після такого відчиту (дискусії ведуться там зовсім свобідно і без жадних обмежень) — рішив взагалі дискусії не відкривати!... При такій оцінці відчиту п. Томашівського самими польськими політиками без огляду на їх партійну приналежність, можна би розглядати гостинний виступ п. Томашівського радше з погляду нешкідливої, веселої скандалістики. Однак є тут один надзвичайно сумний момент: п. Ст. Томашівський є нині вихователем молоді, студіюючої на краківському університеті, а серед тої молоді находяться також сотки українських студентів. Жах огортає, коли подумати, який погляд про Україну і український нарід винесуть з мурів Ягайлонського університету слухачі викладів професора історії України. д-ра Степана Томашівського!...

І. Кедрин.

Святкуймо без алькоголю!

Замість алькогольних напитків нехай з нагоди Празника Воскресения Христового на святочному столі кожної української хати і кожного українського Товариства та забавового комітету красується артистично виконана карта „Рідної Школи" звільняюча від алькогольних напитків. Такі карти можна набути за попередньому зложенні датку (бодай 2 зол.) в Кружку або Головній Управі „Рідної Школи" у Львові, Ринок 10.

Болгари і російські еміґранти.

В травні цього року Болгарія буде врочисто святкувати 50-ліття своєї незалежности. У звязку з приготуваннями до свята болгарський уряд рішив наділити болгарським громадянством усіх російських громадян. які проживають тепер у Болгарії.

ЗАМІТКИ І ВІДГУКИ.

Із „золотих думок" двох тузів.

„Слово Польске" вже давно перескочило себе, приспішеними скоками змагаючи до „благословенного" фашизму. Повстання нового уряду, популярно званого „урядом полковників", викликало безмежну радість на сторінках цього, в своїй основі незміненого орґану. Навіть прибічні орґани нового уряду не захлипуються так із радости, як „навернений грішник" з вул. Зіморовича.

В двох останніх числах містить „Слово Польске" на передовому місці „золоті думки" прем. Світальського і керманича скарбу полк. Матушевського, вигребуючи їх із запилених річників ґазет і журналів.

„Золоті думки" прем. Світальського вигребано з журналу „Дроґа" з літ 1924 і 1925. Вже тоді пропаґував теперішній премієр „владу сильної руки" й „орґанізацію опінії" для осягнення цеї мети, для піднесення громадської активности і для викликання великодержавних тенденцій.

А щоби досягнути намічені ціли, треба знищити партії, треба перетворити парлямент, треба підвищити авторітет і свободу рухів уряду.

Полк. Матушевський в 1926 р. під псевдонімом Оґінський вів на сторінках „Ґлос-у Правди" полеміку з народовою демократією, яка вважала себе польською відміною фашизму. Автор не хотів цих лаврів признати нар. демократії, доказуючи, що польський фашизм творить табор пілсудчиків.

„Фашизм — писав Мат. — є справді націоналізмом і лише націоналізмом. Націоналізмом щирим аж до брутальности, але послідовним, живим й активним. Той націоналізм стає суспільно радикальним усюди там, де вимагає того національний інтерес".

Фашистівська метода основується „на відмовлюванні парляментові переваги в функціонуванні державного орґанізму, на максимальному збільшенні прав виконавчої влади та на обмеженні національного представництва лише до принціпової контролі".

„Фашизм хоче сутньо репрезентувати суспільний солідаризм, бажає висловлювати загально-державний інтерес. Щоби того досягнути — розторощив партії, відкинув всякий компроміс із ними, не уступив зі своїх заложень ані перед нападами III. Інтернаціоналу, ані тим менше перед завзятими атаками капіталу."

„Коли шукати analьоґії для фашистівського руху у польських відносинах, то ту анальоґію можна найти лише в таборі пілсудчиків."

„Фашизм повстав не лише як протест проти пандаймонізму парляментарного безсилля. Фашизм повстав як протест проти брехні. Проти запрягу гуманітарної і ліберальної фрази до орки в порожнечі, до покривання резиґнації. І тут є найбільша наша подібність з фашизмом. Бож і ми репрезентували й репрезентуємо боротьбу з облудою, боротьбу з підставлюванням слів на

ВОЛОДИМИР БІРЧАК.

БЕЗЖУРНІ ДНІ.[37)]

Оповідання.

(Продовження.)

XXIX.

Місяць виплив і нині на широке небо й залив і його і поля своїм промінням темним. Поет заспівав свою улюблену любовну пісню, в якій виливав свою тугу і свій жаль глибокий. По кожній стрічці викрикував голосне: Гей-гей! Гей-гей!, що аж від сусіднього ліса вертав голосний відгомін. Гей-гей! Гей-гей! Стецько, що мав подібний голос, як його товариш, вторував йому. Це робив тим певніше, що була ніч і довкруги розлоге поле й ніхто не слухав їх. Один ліс відкликувався, глузував із них: Гей-гей! Гей-гей! І один ґупало повторяв десь з далекого болота: Ґу-ґу! Ґу-ґу!

— Чудова ніч! — промовив поет, скінчивши свою пісню. — Скільки настроїв, скільки мрій будить вона в душі! Послухай, що мені зликуло на думку.

— Що?

Та Грицько вже урвав. Ішов похилений, заглиблений в собі. І Стецько задумався. Про що? Булоб тяжко оце сказати, ще тяжче розяснити. Бо й що снить молодий юнак, якому за плечима тільки двацять літ! Буйні сни приграють йому в танець, а мрії танцюють із тобою. Надії вистелюють дорогу, весь світ стоїть отвором! Всі люди добрі. Щасливі молоді літа!

А місяць світив і світив і давав волю буйним мріям.

— Прометей в панцирі, з мечем, з гострим мечем в руці! — прошептав Грицько.

— З мечем? — спитав Стецько.

— З мечем! Таким я бачив його нині на синьому небі.

Стецько йшов хвильку задуманий.

— Правда! — крикнув по хвилі. — Правда твоя, брате, все нарід стоїть високо, коли в руках держить меч! Ми в ярмі, наша культура в ярмі і нас усе вчили про любов. Любити й ворогів — учили вороги. Прощати їм усе — вчили вони нас. А тимчасом нарід аж тоді народом, коли мечем боронить свою думку, своє золото! Чекай, мені пригадується дещо з літопису: пири Володимира Великого.

— Правда! Пригадую собі, він казав, що доброю дружиною, добрим військом, здобуде золото, а золотом дружини не здобуде. Дружина понад усе! — пригадував собі Грицько.

— Чекай, і мені прийшло дещо на думку. В добі Богдана Хмельницького також найбільше цінили залізо. В драмі „Милость Божія" каже Богдан Хмельницький:

А зелізо доброє важте і над злато,
злато бо потемніє без него як блато.

— А дальше:

Лука, стрілки, мушкети і шаблі пильнуйте!
І дітей своїх, скоро отправлять науки,
До сейже обучайте козацкої штуки.

— І Мазепа в цій пісні, що йому приписують! — пригадував Грицько.

— І Мазепа! — пригадував Стецько. — Зараз, зараз, як там є? Вже пригадую собі:

Нехай вічна буде слава,
Же през шаблю маєм права!

— Так нам батьки кажуть, що жили у великому часі, а ми зледащіли. Значить: хочемо жити? — любов заліза нехай живе! — кінчив Грицько.

— Любов заліза нехай жиєв! — повторив Стецько.

І йшли далі, хоч нині йшлося їм дуже тяжко нерівним залізничим шляхом.

— Не можу далі! — прошептав поет. — І якого чорта нам спішитися?! Ночуймо денебудь! І так не зайдемо в ночі в гості.

— Як ночувати, то й ночуймо! — відповів Стецько.

І вони подалися до найближчої копиці сіна, розвалили її трохи й полягали.

— Таємні зорі! — прошептав поет. — І Ксеня може дивитись на них! — А потім якби стидався свого сентименту і сміявся сам із себе. — Ой, здурів ти, хлопче, з карими очима! Пощо тобі дівчина — камінь за плечима! А то туман з мене, ідіот! Буяв веселий та свобідний, аж знайшов собі біду! Гей, хлопче, з карими очима!

— Тихше, — прошептав Стецько — бо в моїй кімнаті вже всі сплять. До того: не будь такий отвертий! Що ти ідіот — це знають усі, пощо про це ще кричати? І трете: ануж твій голос почує який господар, що пасе коні і викине нас із цього вигідного готелю! Тихо, ша!

— А таки вона гарна, як та зірка на синьому небі. Така красна, така недоступна! Я те все люблю, що красне, дике, недоступне, що відтручує від себе.

— У мене вже всі сплять! — повторив Стецько і став хропіти на весь голос. Грицько дивився ще хвилю в синє небо, а там також захропів.

— — — — — — — — — — —

(Продовження буде.)

місце чинів. Другорядною є справа, що італійське безсилля характеризувалося „ліберально", а польське безсилля характеризується „націоналістично". І тут і там найдемо під ними одно: страх і почуття слабости. І тому… краще розуміємо і цінимо фашизм".

Польський фашизм, репрезентований табором пілсудчиків є — на думку полк. Мат. — демократичний. Бо

„ми не лише є готові, але хочемо відважної, проникливої реконструкції форм демократичного устрою. Не перекреслюємо принципу, що нарід має право сам рішати свою долю. Хочемо, щоби влада демократії стала меткою і сильною, бо головною нашою політичною метою є могутність Польщі, а та буде осягнена, коли максімум її горожан усвідомить собі, що велич держави від них залежить, що могутність держави є одночасно їх могутністю. Ми є демократами для створення могутньої Польщі, для надання їй трівких основ".

Полк. Матушевський відкидає лібералізм, уважаючи його найбільшим ворогом демократії і гуманітаризму.

Одночасно є він ворогом комунізму, що перекреслює демократію, і ворогом капіталізму, що її купує і корумпує. Гаслом фашистівсько-пілсудчиківської „демократії" є: максімум ініціятиви, максімум відповідальности, ніякої сваволі!

Такими є думки двох тузів теперішнього польського кабінету, такою є теперішна підбудова їх політичної карієри і таким є їх „вірую" на провідних і відповідальних становищах, на верхах влади. А реклямування тих думок вказує наглядно, що стовідсотковий фашизм наближується до нас великими кроками.

—o—

Диктатура за занавісою.

Варшавський кореспондент *„Берл. Тагеблятту"* Дубровін, засувавши всі періпетії польської кризи, коротко зупиняється на побіді полковників. Стаття марш. Пілсудського богато помогла полковникам. Парлямент переходово програв. Найвище, що йому лишилося, то тінь веґетації.

„Найсильніший муж кабінету, полк. Матушевський, тепер міністр фінансів, є задивлений в італійські зразки. Чи він зможе показати, як робиться правдиву диктатуру? Питання наслідства поки-що вирішено. Ґрупа полковників обсадила уряди, а також державна калитка найшлася в їх руках. Тепер уже ніхто не буде занадто турбуватися, чи диспозиційний фонд буде принятий чи відкинений; ніхто не буде пищати, і все піде добре.

„Сила полковників лежить в слабости інших. Чи тому треба негайно рахуватися з рішаючими заходами нового уряду? Полковники мають жолоб, але не мають ще влади. Недостає ще цупкої організації, яка в Італії й Росії творить основу диктатури. В Польщі треба її ще створити, і все залежить від того, чи вона буде створена. Покищо п. Світальський свою сильну руку триматиме в кишені від сподень. В Польщі ніяка вистава, ніякий театр, ніякий концерт не починається в означеному часі, отже й занавіса диктатури може підвестися з деяким опізненням".

З голосів преси про „кабінет полковників".

Жидівський *„Наш Пшеґльонд"* зосереджує свою увагу на особі полк. Матушевського, кажучи, що

„правдоподібно він відіграє дуже визначну ролю в новому кабінеті — не так як „ресортовий" міністр, але як одна з найсильніших індивідуальностей табору „першої бриґади". Треба памятати, що полк. Матушевський брав незвичайно активну участь в остаточній редакції тексту конституції, внесеної до сойму клюбом ББ. і є прихильником безоглядного переведення зміни устрою".

Взагалі про особу полк. Матушевського, про чолову фіґуру кабінету д-ра Світальського, богато розписується польська преса.

Ендецька *„Газета Варш."* спростовує деякі подробиці з його діяльности, що в 1-ому східньому корпусі був він не шефом штабу, але начальником розвідчого відділу. Одночасно той самий орган приводить нарікання ґен. Довбур-Мусніцького, що тодішній пілкап. Мат. кепсько кермував його розвідчим відділом, працюючи не на користь корпусу, але політичних партій.

Деякі цікаві замітки про особу полк. Мат. подає краківський *„Напшуд"*, кажучи між іншим:

„П. Матушевський в уряду має занятися лише фінансами, але є загальна думка, що той уряд є тільки покришкою; що він має зовсім іншу місію, яку має скоро виконати. Як уосновання того твердження наводять, що п. Мат. не одержує наступника в Будапешті, його функції буде там виконувати один із членів посольства, а п. Мат. після полагоди своєї місії у Варшаві, верне, звідкіля прийшов".

„Роботнік" іронічно зазначує, що

„маємо в тій хвилі щасливо при владі „кабінет полковників". Таємна, „закулісова" могутність немов офіціяльно обняла керму правління і повну відповідальність. ПП. Світальський, Матушевський, Морачевський і Пристор із Пераццким, як евентуальним віцеміністром внутрішніх справ, репрезентують гурт людей, що буде кермувати державним кораблем в імени марш. Пілсудського. П. Морачевський й далі вважає себе „соціялістом", п. Матушевський є здецидованим і переконаним фашистом, чому ясно й відкрито дав вислів у своїх пресових виступах".

Очевидно голоси преси на тему нового уряду можна продовжати в безконечність. Та вже й цього досить, щоби в найзагальніших зарисах познайомитися з його фізіономією.

Обеззброєння.

З засідань комісії для обеззброєння в Женеві.

На другому засіданні підготовчої комісії для обеззброєння прийшло до гострої боротьби між її головою, англійським делеґатом Лаудоном, та німецьким делеґатом ґрафом Берисдорфом і делеґатом Радянського Союзу Літвіновом.

Німецький делеґат висловився проти запропонованого головою порядку нарад і домагався, щоби комісія приступила до другого читання законопроекту про обеззброєння. А. Літвінов дуже гостро критикував методи праці комісії й домагався, щоби на розгляд узято також його проект, який передбачує рівночасне зменшення зброєнь для всіх держав на 50 проц. Він вказував на те, що коли справу роззброєнь трактувати з погляду поодиноких держав, то замісць роззброєнь прийде до нових зброєнь.

Голова комісії Лаудон поставив внесення, щоби взагалі не брати під дискусію проекту Літвінова, одначе комісія ухвалила, щоби прийняти денний порядок свого голови, але не відкидати дискусії над проектом Літвінова. Нарешті вніс свій проект також турецький делеґат, міністр закордонних справ Тевфік-Рушді бей. Турецький проект зводиться до того, щоби зброєння були приноровлювані до стану зброєнь найдужчої держави.

Чия власність?

Спір за православну церкву у Львові при вул. Францішканській.

У львівськім окружнім суді цивільнім ведеться цікавий спір за посідання православної церкви у Львові разом з сумежними парафіяльними будинками. Позовником у цій справі виступає релігійний фонд греко-орієнтальної (православної) церкви на Буковині чи пак його заступник, черновецький митрополит д-р Нектаріє Котлярчук; позваними є: православне брацтво при церкві під проводом рос. еміґрантки Ольги Лелявської, єромонах Смараґд Ролесников, парох цієї церкви і варшавський митрополит Діонізій. Характеристична для відносин у православній церкві річ, що обі сторони заступлені адвокатами-жидами. Позовника заступає адв. д-р Ляу, позваних — адв. д-р Ратнер і д-р Авербах.

Православна церква збудована у Львові в 1856 р. для потреб вояків православного віроісповідання (буковинських прав. українців і румунів). Церкву вписано на власність буковинського греко-орієнтального фонду, який її збудував і уфундував. Пізніше церква дістала парафію і пароха. Колиж ця церква, що була перероблена з приватного дому, стала з часом мало пригожою до вжитку, її на поручення уряду здемольовано (1893) і на її місці збудовано церкву в нинішньому виді. До її будови причинилися теж якоюсь складкою її нечисленні вірні — цивільні особи.

За польських часів церква служила спершу дальше потребам львівського ґарнізону (православним воякам з Волині, Полісся і т. д.). Одночасно, майже з напливом рос. еміґрантів до Львова, основується при ній брацтво в честь Почаївської Ікони Божої Матери, яке спровадило собі на пароха єромонаха Пантелеймона, котрий став відправляти Богослуження в церкві за дозволом свящ. Топи з Буковини. (В березні 1923 р. польська влада з доручення міністерства закор-

---

ПОС. ВОЛОДИМИР ЦЕЛЕВИЧ.

Самоврядування.

Під такою назвою помістив я вже кілька статей про самоврядування та всього матеріялу не вичерпав. Нині продовжую почате в тій ціли, щоби познайомити широкі кола наших громадян, зокремаж громадських робітників на місцях з тією незвичайно важною ділянкою громадського життя.

Ділянка самоврядування у нас занедбана як під теоретичним так і під практичним оглядом. І тому треба шукати виходу з такого положення. Моїм завданням виповнити по змозі бодай частинно ту недостачу та поінформувати читачів про теперішній стан самоврядування. Можливо, що в тих статтях попадуться подекуди й недокладности та недогляди, і тому заздалегідь прошу читачів вибачення за них.

І. Національний склад повітових репрезентацій.

А. Галичина.

В хвилі, коли Галичина перейшла під Польщу, повітова самоуправа виглядала так, що в деяких повітах істнували повітові ради і повітові виділи, вибрані ще перед великою світовою війною на основі перестарілої виборчої ординації, добудованої на куріяльній системі. Лише там, де в часі війни повітова рада і повітовий виділ здекомплетувалися, назначила політична влада правительственних комісарів повітової самоуправи. По нинішній день на території Галичини не відбулися ще нові вибори до повітової самоуправи, а в останній сесії сойму дебатовано в адміністраційній підкомісії для самоврядних справ над законопроектом про виборчу організацію до повітових репрезентацій для 4-ох галицьких воєвідств. Зміст законопроекту представив я в „Ділі" в окремих статтях.

Засаднича зміна наступила в 1927 р. і в першій половині 1928 р. До того часу правительственними комісарями повітової самоуправи призначувано звичайно членів розвязуваних повітових виділів, себто приватні особи, а лише вимково повітових старостів. Новий уряд т. зв. санації переводить засаду обеднування повітової політичної і самоуправної влади. В тій ціли розвязує нерозвязані повітові ради і на їх місце, а також на місце правительственних комісарів, назначених зпоміж неурядових осіб, іменує правительственними комісарями повітової самоуправи повітових старостів. Таке переведено в 75 повітах Галичини. Старостам, як правительственним керманичам повітової самоуправи, додано до помочі прибічні ради, які офіціяльно називаються тимчасовими повітовими зарядами. Найдовше істнувала двоторовість адміністрації в копичинецькому повіті, де щойно в листопаді 1928 р. іменовано повітового старосту керманичем повітової самоуправи. Тому то, коли подаю статистику національного складу галицьких повітових репрезентацій, то маю на думці національний склад прибічних рад. Він представляється ось так:

1) в краківському воєвідстві на загальне число 298 членів прибічних рад є: 286 поляків, 3 (0.1 проц.) українців, 2 німців, 5 жидів і 1 „інший"; 2) у львівському воєвідстві на загальне число 377 членів прибічних рад є: 282 (75.1 проц.) поляків, 59 (15.6 проц.) українців, 1 білорусин, 24 (6.3 проц.) жидів і 11 (2.8 проц.) інших; 3) в тернопільському воєвідстві на загальне число 274 членів прибічних рад є: 186 (67.8 проц.) поляків, 72 (26.2) українців, 1 (0.3 проц.) німець, 15 (5.2 проц.) жидів; 4) в станиславівському воєвідстві на загальне число 260 членів прибічних рад є: 145 (55.7 проц.) поляків, 88 (33.7 проц.) українців, 24 (9.2 проц.) жидів, 2 (0.7 проц.) москалів і 1 (0.3 проц.) німець.

Загально у трьох східньо-галицьких воєвідствах на загальне число 911 членів повітових прибічних рад є: 613 (66.4 проц.) поляків, 233 (26.7 проц.) українців, 63 (7.5 проц.) жидів, 2 (0.2 проц.) німців. Такий був національний склад повітових прибічних рад в дні 1. грудня 1928 р. При обчисленні загального числа радних в трьох східньо-галицьких воєвідствах я дочислив до українців „інших", москалів і 1 білорусина з тих саме причин, що при статистиці національного складу громадських репрезентацій.

Відсоток членів повітових прибічних рад української народности в трьох східньо-галицьких воєвідствах не відповідає ані силі ані процентовому відношенню українського населення. Цьому не можемо зовсім дивуватися, коли візьмемо під увагу, що членів прибічних рад іменує політична влада і що в тому її ніщо не вяже. Але це ще не все. Іменованих членів прибічних рад не можемо уважати представниками українського населення ще й тому, що політична влада в більшости випадків іменувала членами таких українців, які не мають нічого спільного зі стремліннями українського громадянства. Знаю випадки, де українці, члени прибічної ради, є неграмотними, як також такі випадки, де членами прибічних рад іменовано усунених наслідком зловживань нєкаяних громадських комісарів.

Додаймо до того, що члени прибічних рад не мають рішаючого лише дорадчий голос і мусимо з натиском ствердити, що повітові старости чи керманичі повітової самоуправи в Галичині •

донних справ віддала церкву буковинському священикові Гакманові). Проти єромон. Пантелеймона, що замешкав у парафіяльнім домі, вніс буковинський православний митрополит скаргу до суду, домагаючись примусової румації інтрува. Коли мало вже прийти до тої румації, єромонах Панталеймон, щоб її ударемнити, в останній хвилі виїхав, а його місце заняла інші особа (єромон. Смарагд Ролесников), проти якої треба переводити новий процес. Нову скаргу поширено очевидно також на повернення церкви, а не тільки церковних (парафіяльних) будинків.

Розправа в цій справі відбудеться 25. квітня в 12. год. вполудне в окружнім цивільнім суді до Cg IX. 24/29. Зрозуміла річ, що спір за посідання православної церкви у Львові викликав у широких кругах міста немале заінтересування.

Знаменна річ, що в брацтві при прав. церкві, яка загалом має мінімальне число вірних, ідуть тепер тертя між двома групами його членів. У чому лежить причина тих непорозумінь, ми не знаємо. Чи не в тому, що брацтво це захопили в свої руки наші галицькі нац. ренегати й релігійні апостати?

Заборона господарської вистави „Сільського Господаря“.

Краєве господарське Т-во „Сільський Господар“ внесло було ще 22. серпня 1928 р. до Міністерства Торговлі і Промислу в Варшаві подання на дозвіл влаштувати у Львові українську промислово-рільничу і торговельну виставу в вересні 1929 р. У відповідь на це подання дістало Т-во таке письмо: **Magistrat król. stoł. miasta Lwowa. — Lm. 24239/29 W. IV. — Lwów, dnia 1. marca 1929. — Do Towarzystwa gosp. „Silskyj Hospodar“ we Lwowie, ul. Zimorowicza L. 20. — Podaniem z dnia 22 sierpnia 1928 r. L. 4888/28 Krajowe Towarzystwo Gospodarcze „Silskyj Hospodar“ we Lwowie ul. Zimorowicza L. 20, zwróciło się do Ministerstwa Przemysłu i Handlu o zezwolenie mu na urządzenie we Lwowie, przy ul. Stryjskiej, wystawy przemysłowo-rolniczo-handlowej, w czasie od 21 do dnia 29. września 1929 r. Ministerstwo Przemysłu i Handlu pismem z dnia 25. stycznia 1929. L. H. W. 407 poleciło zawiadomić P. T. że na podstawie art. I. rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17. listopada 1927 r. o wystawach gospodarczych (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 884) nie zezwoliło Towarzystwu „Silskyj Hospodar“ na urządzenie we Lwowie wystawy przemysłowo-rolniczo-handlowej w terminie od dnia 21. września do dnia 29. września 1929 roku. O czem P. T. zawiadamiam. — Zastępca komisarza rządu: Frankowski, m. p.**

всевладними панами повіту і українське населення не має ніякої можливости впливати на господарку повіту.

Б. Північно-західні українські землі.

1) В люблинському воєвідстві на загальне число 614 членів повітових соймиків є: 577 поляків, 16 (2.6 проц.) українців, 1 білорусин, 1 москаль, 2 німців, 17 жидів, 3 інших; 2) у білостоцькому воєвідстві на загальне число 450 членів повітових соймиків є: 377 поляків, 1 українець, 30 білорусинів, 30 жидів; 3) у поліському воєвідстві на загальне число 218 членів повітових соймиків є: 78 (34.4 проц.) поляків, 25 (11.5 проц.) українців, 78 (34.4 проц.) білорусинів, 17 (7.9 проц.) жидів, 1 (0.5 проц.) німець, 1 (0.5 проц.) москаль і 18 (8.3 проц.) інших; 4) у волинському воєвідстві на загальне число 216 членів повітових соймиків є: 76 (35.2 проц.) поляків, 116 (53.7 проц.) українців, 2 (0.9 проц.) москалів, 17 (7.9 проц.) жидів і 5 (2.3 проц.) інших.

Таким чином у волинському і поліському воєвідстві на загальне число 434 членів повітових соймиків є: 154 (35.5 проц.) поляків, 164 (37.8 проц. українців, 78 (17.9 проц.) білорусинів, 34 (7.8 проц.) жидів, 3 (0.7 проц.) москалів і 1 (0.2 проц.) німець.

На північно-західних українських землях відбулися вибори до повітових соймиків. Але тому, що я не знаю ані виборчої ординації, ані обставин, серед яких відбувалися вибори, ані вкінці обсягу ділання повітової самоуправи, то здержуюся від видавання осуду. Булоб дуже побажане, щоби хтось з українських волинських діячів написав про ті справи.

Прем. Світальський про політику уряду.

Дня 18. квітня прем. Світальський відвідав марш. Дашинського, а опісля марш. Шиманського. Кажуть, що премієр впевняв марш. Дашинського, що уряд бажає якнайдалі йдучої співпраці з парляментом. На запит маршалка, коли треба сподіватися скликання сойму на надзв. сесію, премієр не вмів дати рішучої відповіди.

Опісля премієр відвідав клюб парл. справоздавців і тут у промові сказав, що признає вагу преси в держ. житті, хочби тому, що сам працював трохи в журналістиці. Обітницю контакту з пресою легко висказати, тяжче виконати. Справоздавці мусять підіждати, заки премієр зорганізує цей контакт. Премієр старатиметься, щоби зменшилася спільність вістей, які з дійсністю не мають нічого спільного. Колиб премієрові вдалося надто затрівожуючий лет денникарських качок вдержати та зменшити їх курс і значіння в інтересі спокійного інформування суспільности — був би дуже задоволений. Заяви нових урядів потрібні тоді, коли в справах, які цікавлять суспільність, новий уряд має зачати цілком новий курс. Лише ця основна зміна, що торкається істотних інтересів цілої суспільности, вимагає публ. заяви нового уряду відносно його плянів. Цієї потреби тепер і в тім розумінні премієр не відчуває і тому просить справоздавців, щоби терпеливо оцінювали діяльність уряду, не на основі цього, що він заповідає, а на основі того, що робить.

У відповіді голова клюбу справоздавців Базилевський м. і. сказав, що звання журналіста основується на вишукуванні ядра правди в подіях життя, для журналістів політ. життя. Це вимагає співпраці представників усіх політ. напрямків. Пошукування правди лише тоді успішне, коли доходить до первісних джерел. Тоді й тратять вартість здогади й качки, про які згадав премієр і тому в унормованих відносинах установляють усюди органи, які повідомляється про фактичний стан, а яких обовязком інформувати пресу, а за її посередництвом і загал про пляни уряду.

Полк. Перацький віцемін. внутр. справ.

На днях мають підписати іменування нового віцеміністра вн. справ. Після Ярошинського обняти має держ. підсекретаріят у мін-стві вн. справ полк. Перацький, дотеперішній другий заступник шефа ген. штабу.

Підвишка диск. стопи Польського Банку.

Дня 18. квітня Рада Банку Польського на засіданні під проводом віцепрез. Млинарського ухвалила підвищити від дня 19. квітня дисконтову стопу до 9 проц., а льомбардову до 10 проц. Рівночасно рада обнизала стопу при дисконті закорд. векслів у валюті, яка обовязує в осідку акцептанта на ½ проц. не змінюючи дотеперішньої стопи від закорд. векслів іншого роду. З уваги на тяжке положення госп. життя країни рада постановила не вводити якихнебудь кред. рестрикцій.

—o—

Доляри треба виміняти!

Інформаційний бюлетен ББ. в нотатці „Курсуючі тепер дол. банкноти будуть уневажнені“ повідомляє за закорд. часописами, що Зл. Держави около 1. липня видадуть нові банкноти, тому до Зл. Держав треба буде вислати для виміни всі доляри, які тепер є в обігу. Речинець виміни буде відносно короткий, тому власники долярів повинні завчасу виміняти доляри і не переступити речинця. Це торкається передовсім тих людей, які мають мало долярів і в справі виміни банкнотів не є добре поінформовані.

Кола близькі до посольства Зл. Держав пояснюють, що уряд Зл. Держав справді готовить нову емісію банкнотів, але рівночасно *стверджують, що ніякий банкнот Зл. Держав із давньої емісії не може передавнитися і все буде виплачений, хоч би навіть після десятиліть.*

—o—

Буря в палаті громад.

Підчас дискусії над експозе Черчіля прийшло до бурливих сцен. Канцлер скарбу в кабінеті Мек Доналда Сновден гостро критикував договори в справі управильнення воєнних довгів, заключені конс. урядом, а передовсім договори з Францією й Італією. Мін. війни Івенс сказав, що виступ Сновдена дуже шкідливий для інтересів В. Британії та спитався Мек Доналда чи солідаризується із промовою Сновдена та чи треба її вважати офіц. заявою Лейбур Партії. Опісля Сновден заявив, що Л. П. бажає повного скреслення воєнних довгів і що нечуване, щоби Англія поносила жертви за краї, які є в кращому положенні. Канцл. скарбу Черчіль сказав, що Сновден ужив образливих слів у відношенні до заприязнених великодержав, а це може спричинити необчислимі наслідки. Мек Доналд сказав, що Черчілева промова може заострити положення, та що Сновденові слова інтерпретовано мильно. Мін. Чемберлен у промові заявив, що доки консерватисти при владі, В. Британія буде вірна своїм зобовязанням.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Спізнений відгук.

Богато людей нарікало цього року на карнавал, точніше беручи — на недостачу його. Між іншими нарікав і я, бо ніколи фейлетоніст не має стільки тем, як у карнавалі. Панни на виданні — одна тема, сплячі опікуни — друга, теперішні парубки — третя, тітка із провінції — четверта. Це так від руки чотири теми, бо як трохи подумати, то може бути й десять і більше. Всі вони пропали і хіба аж на другий рік можуть вернутися, або й ні. Хто зна, чи люди, відучившись танців, схочуть наломлювати назад до них ноги, тим більше, що „рамі“ дає неменше емоції і коштів.

Ми є здисциплінована нація і як хтось крикне: „Не вільно!“, то ми навіть не допитуємося хто, що і чому, але слухаємо, десь колись постогнуючи та нарікаючи. Потім щойно показується, що такий сліпий послух дає добродійні наслідки. От — возьмім — заборона карнавалу… За гроші, які цього року зложила танцююча і петрушкуюча громада, вибудовано промислову школу, а „Рідна Школа“ вислала відпоручника за море, щоб Америка перестала слати датки, бо вже не треба.

Правда, таке безкарнавалля має і свої відємні сторони. Де як не на балях, вечерницях і тим подібних чайних вечорах можна і запізнатися з „сильними міра сего“ (вони тоді звичайно трохи ослаблені) і пошукати протекції, а тим самим і знайти дорогу до карієри. Все це відпало цього року і неодин петент даремно шукав нагоди запізнатися з різними впливовими колами.

Зате в наших сусідів гудів і шумів карнавал як ніколи. Балі за балями, маскові, кресові, банкові, „стражацькі“, поліціянтські, а всі репрезентаційні, а всі традиційні. Що ночі гуляв по вулицях гомін „джезбендів“, а срібний сміх сипався з вікон як перли з міха. Скільки людей скористало з таких балів! Скільки з них завдячує свою карієру інтімним балачкам при чарці або й без чарки і без балачок.

Що це не жарт, але правда, беру за свідка польський журнал „Kobieta w świecie i w domu“ Там у ч. 4. за лютий 1929 стоїть таке:

„Skończony karnawał wprowadza nas w okres spokojniejszy, — w okres wizyt i serdecznych przyjęć w ściśle dobranym kółku, odpoczynku niejako po zawrotnym gwałcie karnawałowym“…

Ствердивши карнаваловий „гвалт“, шановний журнал бере його в оборону як **„malum necesarium“** теперішніх відносин:

Dobra żona i matka niejednokrotnie poświęcała się podczas jego (зн. карнавалу!) trwania dla utrzymania stosunków, potrzebnych mężowi w karjerze“…

Ось де лежить додатній білянс карнавалу. Не штука приправляти чоловікові роги без ніякої користи для нього. Треба рівночасно йому запевнити і „сильні плечі“, щоб міг їх без труду двигати.

Галактіон Чіпка.

НОВИНКИ

— **Вийшли на волю.** Дня 6-го квітня з слідчої вязниці в Тернополі випустили на волю гімназійних учнів: Кордубу Ф., Сливинського О., Рудика В. і Логая І. Прокуратура при окружному суді в Тернополі закидує обвинуваченим приналежність до нелеґального пласту (на основі §§ 286, 287 з. в. б, 288 і 289). Випущені на волю, а також їх товариші Т. Буката, П. Дзус, Р. Сливинський, Г. Кравчук, Я. Воробець, М. Гладяк, Кок і Назаревич відповідатимуть з вільної стопи.

— **Кобзарі-бандуристи у Львові.** У вівторок, дня 23-го квітня в салі Музичного Т-ва ім. Лисенка (Шашкевича 5) відбудеться одинокий виступ кобзарів-бандуристів з Вел. України К. Місевича і Д. Гонти. В програмі цього оригінального вечора, крім традиційних дум, обіймаючих всякі періоди нашої історії (дума про „Палія і Мазепу“, про „Зруйнования Січі“, про „Байду-Вишневецького“ й інші), на особливу увагу заслуговують кантати: „На смерть Шевченка“, „Бють пороги“ і „Про Почаївську Божу Матір“, як також характеристичні танкові мельодії: „Гайдук“, „Полтавський“, „Кубанський“ та „Запорожський“ — козачки, „Харківський танок“ та інші, котрі пп. бандуристи виконають у дуеті. Білети вже можна дістати в „Нар. Торговлі“.

— **Чи станиця поліції є рівна міністерству?** Дістаємо такого листа: Після довершеної в мене крадіжі дня 2. ц. м. повідомив я про це поліцію в Рівни пов. Калуш українською мовою. Начальник тої станиці не приймає мого донесення, вимагаючи написати йому по польськи і не робить нічого, хоч і знає про цю крадіж ще й від начальника громади. Відомо, що зак. з 31. липня 1924 ласкаво дозволяє нам українцям писати в нашій мові до повітових і воєвідських урядів, а тільки

до центральних урядів треба писати по польськи. Прошу наших правників пояснити: 1) чи держ. поліція має тут рацію, чи ні? 2) чи державна поліція є обовязана слідити злодія, коли про крадіж знає не від пошкодованого? — **о. Л. Сілінський,** парох у Петранці.

— **Напад на залізничім двірці в Стрию.** Пишуть нам: Студент прав Іван Бодревич полагоджував дня 15. квітня ц. р. орудки в Стрию, а гурток підозрілих типів стежив за ним весь час. Коли вечором всів він з валізкою до поїзду, напали на нього невідомі несподівано ззаду, надіючися, що везе в валізці більшу квоту грошей до кооперативи в Уличні. Коли побачили, що в вагоні є більше подорожніх, які стали в обороні нападеного, вкрали шапку та втікли. Поліційне дохоження виявило, що в нападі брали участь студенти львівського університету Станіслав Бардаш і Мечислав Степалковський. — **Очевидець.**

— **До відома громадян зборівського повіту.** Пишуть нам: Є в Зборові адвокат д-р Шулім Рейс, який доробився майна не без допомоги своїх клієнтів — нашого селянства. Тепер він виступає не тільки в ріжних процесах проти наших культурних інституцій (це йому вільно!), але навіть основує москвофільські читальні!

— **Бандитизм.** До суду в Лопатині відставили 8 осіб, селянських парубків і жидів, які доконали вломy в церкві в Стремільчі (Радехівщина), а крім цього мають на своїм конті ще 9 інших вломів.

— **Загикався.** Вчора судили у Львові 35-літнього панка з пяти прізвищами (Нецеєвський, Малішевський, Маліновський, Корвін, Кручковський) і пяти професіями, колишнього поручника з армії Балаховича, що обдурював ріжні фірми як представник фальшивих підприємств. Колись був він актором у варшавськім кабареті „Чорний кіт" і заробляв легким язиком. У суді так загикався, що не в силі був вияснити ніодного зі своїх штукарств і дістав 4 місяці.

— **Ріжні вістки.** У Відні арештували двох дефравдантів братів Вайсбергерів з Будапешту, а в Інсбруку одного дефравданта з Трієсту. — На державній польській льотерії виграв пів міліона зол. якийсь варшавський інжинір О., що воліє не виявляти свого прізвища бандитам. — Віденський професор Гохштепер їде до Москви, щоби втрете бальсамувати мумію Леніна, яка псується. — У Трієсті помер визначний італійський композитор Антоні Смералія. — 6 днів горіли шахти „Нафтового Азійського Товариства" в китайськім місті Чанг-Тай. — В індійськім місті Карачі божевільний „кулі" порізав на вулиці нокитайськім місті Чанг-Тай. — В індійськім місті Тулі, де мешканці видають річно двоє стільки, що на школи та шпиталі; Тула була досі славна самоварами і повинна би пити найбільше чаю. — У Парижі арештували гурт фальшівників пашпортів з 17 осіб. — Окупаційна влада Рейнщини заборонила виставку радянської фільми „Буря над Азією".

— **Троцький не тратить надії.** Троцький звернувся до провідника французьких комуністів Суваріна, щоби той виєднав йому право візду до Франції. Досі французький уряд не відповів йому на його прохання. Коли впливи Суваріна покажуться надто слабими, тоді Троцький попробує добитись візду до Люксембурга.

— **Нунцій у Палестині.** Ватикан має намір установити становище нунція у Палестині. Таким робом має намір папа Пій XI. полагодити деякі спірні пункти з Англією і забезпечити римо-католицькій церкві вплив у Палестині, де досі невирішені „права посілости" святих місць: Назарету та Вифлеєму.

— **Цікавий проєкт.** По інформаціям німецької преси Гувер має ставити проєкт, щоби при нових законах, які будуть нормувати еміграційний рух до Америки скасувати клявзулю національности.

— **Бациль красухи.** З Москви повідомляють, що проф. університету в Пермі Здравомислов спільно з д-р Нікольським відкрив після довголітніх дослідів бациль красухи (шкарлятини). Цим бацилем є трепанозоми, що розвиваються на шкірі. Тепер є змога боротись з красухою доцільнішими засобами.

— **Скільки є ремісників у Польщі.** Остання статистика стверджує, що в Польщі є 315.000 реміснячих заведень, де працює 997.000 осіб. Найбільше є шевців, бо аж 205.000; після цього йдуть кравці 116.000 ремісників, 109.000 ковалів, 64.000 столярів і 29.000 капелюшників.

— **Синагоги на Україні.** Радянський орган вільнодумців „Безбожник" поміщує цікаві дані про синагоги на терені СРСР. У 1914 р. було на Україні 1400 синагог; до 1927 р. зачинено 350 з них зачинено. На Білорусі сконфіскували за той час 100 синагог. У тому-же часі на Україні зменшилася скількість рабінів з 1059 на 830. У комуністичнім „Октябрі" (цитуємо за „Хвилею") описаний бунт ортодоксійних жидів проти комуністів, які на вічу в Сембіні (Минськ) рішили відобрати синагогу для власного вжитку. Кільканацять комуністів ранено; проти арештованих жидів відбудеться небавком процес.

— **Радіо за 10 літ.** Заступник голови англійського радіового союзу Едмонд Фурніє д' Альб передбачує розвиток радіо за десять літ у напрямку, якого ніхто з нас ще й не прочуває. Фурніє є винахідчиком оптофону, механізму, що переміняє світляні підрази в згуки, отже дає змогу навіть зовсім сліпим бачити картини. Фурніє д'Альб навіть обіцює, що звичайне письмо можна буде читати... вухом. Як-же він уявляє собі радіо найближчої майбутности? Він пропонує завести лад в хаосі ріжних радіових „хвиль" через поділ програм для ріжних центрів. Нпр. нехай усі опери йдуть з Міляно, всі оперетки з Давентрі (Відень буде протестувати), симфонії зі Штокгольму. Світовий годинник, спільний для всіх, подасть точний час продукції і навіть по радіо можна буде його нормувати. Фурніє д' Альб, що є автором прецікавого твору „Гефайст або душа машини", ворожить великий розвиток кіна на віддаль.

З діяльности Т-ва „Луг" у Львові.

Луговий Вечір.

В неділю 14. ц. м. відбувся в битком набитій салі Лисенка Луговий Вечір, на якому голова львівського „Лугу" д-р Роман Дашкевич подав огляд праці й розвитку лугової орґанізації. З того огляду ми довідалися, що не зважаючи на дуже важкі перепони й перешкоди, лугова орґанізація зростає з дня на день у силу і здобуває собі все нових прихильників та працьовників. Під цю пору лугова орґанізація має в цілому краю 800 товариств під назвою „Луг". Окремо представив промовець діяльність лугової орґанізації в самому Львові, яка згуртувала по своїх численних секціях дуже поважне число молоді обох полів, головно з кругів нашого ремісництва й робітництва. Ця праця львівського „Лугу" над фізичним та умовим вихованням молодого українського покоління має велике значіння і тому ідеї та змагання лугової орґанізації повинні найти в усіх кругах українського громадянства якнайбільш спочутливий відгук.

В програму цьогорічного Лугового Вечора увійшли ріжнородні вправи луговиків і луговичок, а саме: вправи вільноруч, вправи на коні, вправи малих луговичок обручиками з червоних квіток, вправи на поручах. Вправи ці переплітано вежами малих і старших луговичок та луговиків. Одною з дуже цікавих точок була показова боротьба важкої атлетики та боксу. Програму вечора виповнили ще й дві оригінальні точки, а саме пластичні вправи луговиків до пісні „Бурлака" та ритмічні вправи луговичок до пісні „Прощайте гори". Всі точки богатої програми виконано доволі прецизно, а деякі просто по мистецьки — на повне вдоволення публики.

Цей Луговий Вечір, що протягнувся, правда, трохи за довго, виказав ясно, що львівський „Луг" працює справді розумно й солідно над вихованням своїх членів. Слід побажати, щоб його праця була ведена й далі з такою самою інтенсивністю, як досі, та щоб його слідом пішли лугові товариства в цілому краю.

Дописи.

ГРАБОВЕЦЬ, пов. Тернопіль. *(Боротьба за памятник).* Громадянин Вішньовський разом зі своєю жінкою, які походять з нашої громади, а тепер перебувають в Америці, переслали значну квоту на уфундування памятника борцям, які лягли за волю України. Переслали рівночасно проєкт памятника, на якому видніся напис „Борцям за волю України" та був виритий тризуб. Цей проєкт віліслав місцевий комітет, який мав занятися здвигненням памятника, до затвердження до адміністраційної влади в Тернополі. По якімсь часі прийшло письмо, яким заборонено ставляти памятник на цвинтарі біля церкви, а то „зе вагленду еф естетичних". Так рішив консерватор у Львові, який, як бачимо, має дбати про естетику. По такому рішенні пішов гром. Степан Римар з Грабівця, який займається справою памятника, до староства в Тернополі, де хотів засягнути інформацій, в чому саме лежить неестетичність памятника. І довідався. Дотичний референт сказав йому, що треба усунути „Борцям за волю України" і тризуб, а все буде добре. Тепер уже ясно, в чому полягає неестетичність. В добаву дня 26. березня ц. р. прийшов постерункович з Баворова і разом з начальником громади повикидали камінні плити, які мали створити підставу згаданого памятника, з цвинтаря в рів при гостинці. Наші громадяни звертали цим панам увагу, що саме камiння не творить ще памятника та що справа ще остаточно не вирішена, бо внесено новий зразок памятника до затвердження, а до того каміння лежить на церковнім цвинтарі, яким має право порядкування місцевий священик. Тепер уже самі не знаємо, де кінчиться „естетичность", а де зачинається нарушення закону?

З театру.

Великий Міський Театр: „Несподіванка", правдива подія в 4. явах К. Г. Ростворовського.

Зміст цієї пєси може дехто пригадати собі з минулорічних новинок у рубриці „З сільських траґедій". Сільський син, що змалку виеміґрував до Америки, вертається до рідного села після кільканайцяти років багатієм. Бажаючи зробити рідні несподіванку, він заходить вечором до рідної хати, прохаючи переночувати його. Батько та мати не пізнають його. Зате вражає їх його багацтво; від золотого годинника та ланцюшка погляди їх переходять на його кишені, де торчать доляри, а згодом і на шкіряну валізу. Вони рішають убити багатого чужинця, щоби одним махом вилізти зі своєї нужди.

Цю траґедію поглибив Ростворовський психольоґічними моментами, які розясняють мотиви злочину. Батьки не в силі утримати свого другого молодшого сина, недука, який не має зашо скінчити студій, голодує і погрожує самогубством. Пєса передумана та добре збудована. Автор виявляє велике зрозуміння міри у цьому страшному малюнкові, коли не дає батькам навіть змоги приглянутись ближче синові-„американцеві", який зайшовши в рідну хату, паде зморений сном. Так само обережно оминув він осоружної сцени вбивства.

А проте після трьох дій — остання заломлюється від надміру жахливих моментів. Третя — в коршмі — кінчиться страшним ударом, коли батько дізнається від жида (якому „американець" признався, хто він), що вбитий — його рідний син. Кульмінаційною точкою четвертої має бути мент, коли про це дізнається мати, яка вбила сина. Після цього менту все те, що приходить, є лише ослабленням його враження; божевілля матері стає вже театральним шаблоном, а молитви та охання зібраних сусідів невдатною причіпкою. Ось чому комплімент, кинений авторові одним із варшавських критиків: „архитвір" — прибільшений. Чи підзаголовок „Правдива подія" положений автором на те, щоби ще змiцнити нервово-судорожний настрій авдиторії? Тисячі літературних творів позичає безпосередно з життя „Правдиві події"...

Велика артистка Семашкова грала свою ролю з таким безпосереднім реалізмом, що хвилинами треба було заплющувати очі. Дир. Барвінський був гідним її партнером і створив могутній тип пияцi. Коршмар міг би бути менше „йовіяльним" у такій траґедії. Загальне враження, мов після „Влади темряви" або пєси, з „Братів Карамазових". Автор міг був ощадити собі такого сценічного ефекту, як вид трупа напротязі цілої дії. Як не як, а після його „Милосердя", де всі його зусилля розсіялись у дешевих, замазаних символах, це великий драматичний успіх.

М. Р.

З судової салі.

Під замітом кольпортажі „Сурми".

В Станиславові відбувся дня 18. березня ц. р. процес перед лавою присяглих проти Григорія Салевича, студ. фільософії. Його арештувала поліція ще в перших днях листопада минулого року під замітом кольпортажі „Сурми". Після 4 й пів місячного слідчого арешту заряджено проти нього розправу, на якій обвинувачував прок. Поворозник, а боронив д-р Л. Бачинський. В день розправи зібралося було в суді чимало українського громадянства, але розправа відбувалася при замкнених дверях. Сама розправа тягнулася біля 5 годин. Трибунал після заперечення поставлених питань суддями присяглими, звільнив обвинуваченого від вини й кари. Тому обв. Салевич вийшов зараз на волю.

Політичний процес проти 31 селян з Тернопільщини.

В середу дня 17. квітня ц. р. розпочався у Львові великий політичний процес перед судом присяглих, який протягнеться кілька тижнів. Розправі проводить ради. Ангельський, як вотанти засідають ради. Згуральський і Антоневич. Обвинувачує прок. Врубель з Тернопільщини. Боронять такі адвокати: д-р Е. Давидяк, д-р Прислопський (а не як помилково подано, Пшистунський), д-р Аксер і д-р Айнзангер — усі зі Львова, д-р Ліндав з Перемишля і д-р Гонінгвіль з Варшави.

На лаві обвинувачених сидять 27 україн-

ських селян, 2 селянки і 2-ох жидів, усі з Тернопільщини. Акт обвинувачення каже, що 1) Степан Цивінський, 30 літ, селянин з Чистилова, 2) Юрко Сидорович, 39 літ, швець з Тернополя, 3) Авраам Собельсон фальзе Галічер, 40 літ, столяр з Тернополя, 4) Ізраель Ґрінберґ фальзе Вассерман, 43 роки, кравець з Тернополя, 5) Дмитро Герій, 36 літ, селянин з Тернополя, 6) Володимир Амброзюк, 26 літ, селянин з Іващева Горішного, 7) Лука Биць, 30 літ, селянин з Малаховець, 8) Ілько Керничний, 44 роки, коминяр з Тернополя, 9) Анна Цивінська, 25 літ, замужня з Чистилова, 10) Степан Зазуля, 26 літ, селянин з Чистилова, 11) Онуфрій Швець, 29 літ, селянин з Чистилова, 12) Григорій Свитайло 37 літ, селянин з Глубічка Великого, 13) Дмитро Цивінський, 27 літ, селянин з Чистилова, 14) Павло Стачинський, 20 літ, зарібник з Чистилова, 15) Василь Замковий, 20 літ, зарібник з Чистилова, 16) Микола Замковий, 20 літ, селянин з Чистилова, 17) Осип Замковий, 23 роки, селянин з Чистилова, 18) Микола Середа, 26 літ, столяр з Чистилова, 19) Степан Боднар, 19 літ, швець з Чистилова, 20) Гнат Перун, 26 літ, селянин з Чистилова, 21) Павло Баворовський, 17 літ, зарібник з Чистилова, 22) Володимир Перун, 18 літ, хлопець з Чистилова, 23) Марія Турчин, 35 літ, зарібниця з Чистилова — належали до Комуністичної Партії Західної України від 1925 року до травня 1928 року і тому допустилися злочину державної зради по думці §§ 58 і 59 к. з. Обвинувачені мали поширювати комуністичну бібулу і підготовляти революцію, щоб відірвати Східну Галичину від Польщі та прилучити її до Радянської України. Далі акт обвинувачення каже, що 24) Дмитро Лахман, 27 літ, селянин, 25) Іван Паламар, 31 літ, швець, 26) Василь Хоптан, 28 літ, селянин, 27) Олекса Бабій, 30 літ, селянин, — всі з Чистилова, 28) Ілько Роговський, 27 літ, громадський писар зі Смиковець, 29) Василь Замковий, 34 роки, селянин з Чистилова не повідомили адміністраційних властей про ту цілу акцію і тому допустилися співвини в злочині головної зради по думці §§ 58 і 59 к. з. Вкінці акт обвинувачення каже, що обвинувачені 30) Захарко Ліберман, 16-літній хлопець і 31) Михайло Ольховий, 44-літній селянин, оба з Чистилова, допустилися злочину заколочення публичного спокою, поширюючи в селі протидержавну літературу.

Після відчитання акту обвинувачення й устійнення ґенералій обвинувачених перервано розправу до четверга.

В четвер 18. квітня ц. р. продовжувано розправу далі. Переслухувано вже кількох обвинувачених, які заперечили свою вину. Обвинувачені зізнають, що до К. П. З. У. не належали, на комуністичні конференції в лісі не сходилися, комуністичної бібули не кольпортували і взагалі не вели ніякої протидержавної акції. В пятницю будуть ще далі зізнавати обвинувачені.

Звіт з дальшого ходу розправи будемо подавати своєчасно.

Бережім память заслужених людей.

За упорядкування могили Корнила Устіяновича.

Минає 25 літ, як у Долгім к. Східниці помер бл. п. Корнило Устіянович, син Миколи. Це людина добре знана ширшим кругам українського громадянства. Богато полишив він по собі памяток, малюючи церкви, іконостаси та образи світського змісту. При цім був з нього і добрий карикатурист. Не один насміявся з тих його карикатур доволі. Писав поезії, драми, сатири, а при кінці свойого життя описав прегарно в формі споминів свою поїздку за границю, в першу чергу на Балкан. Це цінна студія для нашого малярства, хоч, на жаль, ця праця залишилась у манускрипті, бо смерть не дозволила викінчити твору як слід. Помер Устіянович, малюючи іконостас в Долгім, у своєї далекої рідні і тут спочивають його тлінні останки.

Могила Устіяновича цілковито занедбана. Ні памятника, ні деревини, ба навіть насип зрівнано вже з землею. Небавком не стане й людей, які вказалиб на могилу артиста.

В 25-ліття його смерти не від річи булоб, якби українське громадянство заопікувалося цією могилою та вшанувало як слід ці роковини.

Микола Брусенський

Зі спортового життя.

Краєві змагання у важкій атлетиці та боксі.

Змагання відбудуться у днях 20. і 21. ц. м. в руханковій салі Т-ва „Сокіл-Батько" при вул. Руській ч. 20. Початок змагань в суботу дня 20. ц. м. в 7-ій год., а в неділю дня 21. в год. 7.30 вечером.

Важення учасників і поділ на ваги відбудеться в пятницю дня 19. ц. м. в 8-ій год. вечером в руханковій салі Т-ва „Луг", вул. Коперника ч. 5., партер.

Карти вступу можна дістати скоріше в Союзному Базарі по ціні 2 зол. за крісло та 1 зол. за стоячі місця. Академічна молодь та ученики платять за стоячі місця половину.

Рада Українського Спортового Союзу.

Спортова секція при Т-ві Прихильників Освіти.

Виділ УССК-а, секції Студентської Громади, що наслідком розвязання Товариства перестає істнувати, взиває всіх своїх членів та студентів-спортовців вписуватися до спортової секції Товариства Прихильників Освіти, яка тепер твориться. Вписи приймаються на установчих зборах секції, які відбудуться в неділю 21. квітня в 10. год. рано в залі Академічного Дому.

З життя спортового т-ва „Бескид" у Надвірній.

Дня 31. березня відбулися в Надвірній II. загальні збори українського робітничого спортового товариства „Бескид" у Надвірній. На цих зборах вибрано раду товариства та провірну комісію. Товариство розвивається гарно, одначе мало має спомагаючих членів, що свідчить про мале заінтересування громадянства спортом. Члени товариства — це робітники місцевих тартаків та реміснича молодь. У минулому році відбуло товариство 17 прилюдних змагань на майдані над Бистрицею.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Пятниця 19-го, г. 7·30 веч. „Несподіванка".

Субота 20-го, г. 3·30 попол. „Ксьондз Марко".

Субота 20-го, г. 7·30 веч. „Царевич".

Неділя 21-го, г. 3·30 попол. „Одна одинока ніч".

Неділя 21-го, г. 7·30 веч. „Два панове Б".

Кіна.

„Аполльо": „Поліцмайстер Тагеєв".
„Лев": „Останній приказ поручника".
„Оаза": „Тайна реставр. кабінету".
„Палас": „Мусуманка".
„Пан": „Отрута кохання".
„Фатаморгана": „Жінка на тортурах".
„Химера": „Непереможний".

Програма радіо.

Пятниця 19-го.

Льондон (358). 22·30 Симфонічний концерт. 24·15 Музика до танців.

Париж (17·4). 15·45 Концерт. 18·35 Пате. 20·50 Симфонічний концерт.

Берлін (475,4). 21·00 Вечірня програма.

Мюнхен (536,7). 20·00 „Бокачіо", оперетка. 21·15 Камерний концерт.

Мілано (504,2). 20·30 Симфонічний концерт.

Рим (443,8). 20·45 Оперетка.

Будапешт (545). 19·30 Опера. 22·30 Циганська музика.

Відень (519,9) 20·05 Оркестра мандолінистів. 21·30 Німецькі композитори з Ренесансу.

Брюссель (511,9). 20·15 Російська музика.

Ленінград (1000). 16·20 Легкий концерт.

Москва (1442,3) 19·24 Концерт.

Київ (775) 18·30 Музична авдиція.

Харків (1680) 18·30 Вечірній концерт.

Варшава (1395,1). 18·15 Оркестра мандолінистів. 20·15 Симфонічний концерт.

Субота 20 го.

Льондон (358). 22·30 Легка музика. 23·35 Музика до танців.

Париж (174·). 18·35 Пате. 20·15 Концерт Берта Ерза.

Берлін (475,4). 20·00 Концерт модних мельодій і оперетки.

Мюнхен (536,7) 22·45 Капеля Ґульмен.

Рим (443,8). 20·45 Військова оркестра.

Будапешт (545). 18·00 Оперова оркестра.

Мілано (504,2). 20·30 Опери Пареллі.

Ленінград (1000). 19·00 Популярний концерт.

Москва (825). 19·25 Народній концерт.

Харків (1680). 17·20 Камерний концерт. 20·00 Вечір для танців.

Варшава (1395,1). 20·20 Оперетка Кувіле „Фльора Беля". 22·30 Музика до танців.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Кобзарі-Бандуристи К. Місевич і Д. Ґонта виступають:
20.IV. Камінка Струмілова.
21.IV. Радехів.
23.IV. Львів.
Білети продає „Народна Торговля".
1822 5—8

Український Театр під дир. І. Когутяка.
Гусятин:
Субота 20.IV „Хмара".
Неділя 21.IV. „Ой не ходи Грицю".
Понеділок 22.IV. „Король життя".
Вівторок 23.IV. „Пташник з Тиролю".
В склад трупи входять: ПП. Грузьова, Худякова, Істоміна, Левицька, Кривецька і Грубінна ПП. Єрофеїв, Кононів, Кудлю, Березенко, Чугай, Панасій, Шафарчук, Пришляк, Романчак, капельник Кашенець. Режісером театру Чугай. Готується до постановки „Кума Марта".
1848 1—?

Підписаний Виділ Т-ва „Міщанське Брацтво в Тернополі скликує на основі постанови § 0 обовязуючого статута цего товариства Надзвичайні Загальні Збори членів цего товариства, котрі відбудуться у вівторок дня 30. квітня 1929 в годині 1-ій в полудне в льокалі Товариства при вул. кн. Острожського ч. 9 в Тернополі зі слідуючим деннним порядком: 1) Отворення зборів і вибір президії. 2) Резиґнація дотеперішнього Виділу Товариства. 3) Вибір нового Виділу Товариства. 4) Внески і запити членів. Тернопіль дня 16. квітня 1929 р. За Виділ Т-ва „Міщанське Брацтво" в Тернополі: Андрій Фалендиш вр. голова, Микола Чубатий вр. секретар. 1651 1-1

Відчит д-ра Дм. Донцова на тему: „Криве зеркало української літератури" відбудеться заходом Т-ва допомоги емігрантам з України в неділю 21. ц. м. в год. 6. веч. в салі „Бесіди" (Народний Дім). 1—1

Заходом Української Християнської Студентської Організації у Львові відбудуться в Семинарській Церкві вул. Коперника 36 РЕКОЛЕКЦІЇ для Студентів і Студенток Вис. Шкіл зі слідуючим порядком: В днях 21 (неділя), 22, 23, 24 і 25 квітня Реколекційні науки, котрі виголосить о. Андрей Трух ЧСВВ. Початок все о годині 7-ій вечером. В пятницю дня 26.IV. о годині 5-ій пополудни Сповідь. В суботу 27.IV. о годині 8-ій рано Служба Божа і спільне Св. Причастіє. Управа УХСО. 1—2

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ІВАН ГРИЦИШИН, урodж. 1901 в Гогорілцях пов. Перемишляни, уневажнює військову карту звільнення видану через II. К. У. в Золочеві. 1834 3-3

ГОДИННИКИ „Zenith", „Longines", також біжутерію власного виробу поручає: Домбровський-Розважевський, Львів, (Готель Жоржа) — Догідні умови. 1236 34—?

ГРИБИ Висилаю почтою за посліплатою, оплачено, гарні, вибирані гриби (найменше 5 кг) по 26 зол. за кільо, також повидла з чистих сливок з цукром, бочілочка 5 кг. 12 зол.; правдива овеча бриндзя в 5 кг. бочілочках за 15 зол.; волоські оріхи 5 кг. за 18 зол та великі сушені груші 5 кг. за 12 зол. — Ф-ма М. Штуммер, Косів коло Коломиї. 1640 9—10

РЕСТАВРАЦІЯ враз з корінним склепом, перворядна, з урядженням, з причини смерти властителя, на корисних услівях до винайму зараз. В сезоні літнисковім велика фреквенція. — Зголошення: Юркова, Залісци-м. 1825 2—2

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ і СРІБНІ ВИРОБИ продає за готівку і на рати від десятків літ у цілім краю звісна фірма Іван Зельтенрайх, Львів, пл. Марійська ч. 5. Купую бриланти, золото, срібло, плачу найвищі ціни. 3 155-?

ШУКАЮ лекції у Львові або на провінції до дітей з народніх або учнів середніх шкіл клас низчих. Зголошення ласкаво слати під „Солідний" до Адм. „Діла". 1 1

МИХАЙЛО НИКОЛИШИН уроджений 1897 р. в Трибухівцях повіт Бучач уневажнює загублену військову книжечку виставлену через П. К. У. в Бучачі. 1847 1—3

АДВОКАТ КМІЦИКЕВИЧ в Глинянах пошукує негайно вправного солицитатора. 1846 1—3

ДІМ зі склепом дуже добре проспоруючим за Янівською рогачкою до спродання. Відомість: Куриницький, Баторівка. 1852 1—1

ДЛЯ ЛІТНИКІВ Вілля „Надія" над Прутом. Винесена 650 м. В найгарнішій околиці долини Прута. 5 хвиль ходу до стації „Підлісків" між Микуличином і Татаровом. Покої з кухнею і без кухні з харчем і без харчу з обстановкою за винятком постелі до винайму від 1. червня 1929. Зголошення: Іван Топольницький Уряд Скарбовий Тернопіль. 1833 3—3

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Специяліст недуг легенів, серця і жолудка

Д-р Фелікс Ган

Львів, Городецька 46.

432 Пересвітлення Рентґеном. 16—24

Конкурс.

В гімназії „Рідної Школи" в Яворові є вільні дві учительські посади: полоніста і ґерманіста. Подання вносити негайно до Головної Управи „Рідної Школи" у Львові Ринок 10/II. 1811 2-4

Головна Управа „Рідної Школи"

Звичайні Загальні Збори Т-ва „УКРАЇНСЬКА БЕСІДА" у Львові, вул. Рутовського ч. 22 і.

відбудуться в суботу дня 27. квітня 1929 о год. 6. вечером, з таким порядком дневним:

1) Отворення Загальних Зборів.
2) Відчитання протоколу з попередних Зборів.
3) Звіт Виділу з діяльности Товариства і уділення абсолюторії уступаючому Виділови.
4) Справа зміни статута.
5) Вибір нового Виділу.
6) Внесення і запити.

О численну участь ВП. Панів Членів в Зборах просить — Виділ. 1804 2-2

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10